

Zahradní nábytek

*výroba, údržba
a renovace*

Zabradní nábytek

*výroba, údržba
a renovace*

PAVEL A PETRA ZEMANOVI

Grada
Publishing

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude **trestně stíháno**.

Pavel a Petra Zemanovi

Zahradní nábytek výroba, údržba a renovace

Vydala Grada Publishing, a.s.
U Průhonu 22, Praha 7
obchod@grada.cz, www.grada.cz
tel.: +420 234 264 401, fax: +420 234 264 400
jako svou 5993. publikaci

Odpovědný redaktor Petr Somogyi
Sazba Martina Mojzesová
Fotografie na obálce autor
Fotografie v textu z archivu autora
Počet stran 80
První vydání, Praha 2015
Vytiskly Tiskárny Havlíčkův Brod, a. s.

© Grada Publishing, a.s., 2015
Cover Design © Grada Publishing, a.s., 2015

Názvy produktů, firem apod. použité v knize mohou být ochrannými známkami nebo registrovanými ochrannými známkami příslušných vlastníků.

ISBN 978-80-247-9959-9 (pdf)

ISBN 978-80-247-5586-1 (print)

Obsah

Úvod.....	6
1 Námořnický stůl.....	11
2 Zahradní houpačka pro celou rodinu.....	16
3 Zahradní stůl.....	20
4 Věž.....	24
5 Dřevěný zahradní domek.....	30
6 Sklopný stolek na balkon.....	36
7 Zahradní lavice s novou lazurou.....	40
8 Plastová prkna: nemusíte natírat!.....	44
9 Obnovená krása dřeva.....	47
10 Lavice z borového dřeva.....	51
11 Oprava zahradního křesla.....	54
12 Stojánek na nože.....	57
13 Nosítko na nářadí.....	60
14 Podnos až pod nos.....	63
15 Selská polička.....	66
16 Zastřešená pergola.....	69
17 Závěsný obal na květináče.....	73
Rozpis materiálu.....	76
O autorech.....	80

Úvod

Posezení na zahradě s přáteli u kávy nebo sklenky vína patří k nejoblíbenějším potěšením spojeným s létem a zahradou. Abychom však měli kde posedět, relaxovat a odpočinout si, potřebujeme zahradní nábytek. Můžete jej samozřejmě koupit v některém z obchodů, které mají opravdu veliký výběr. Pokud však máte čas a chuť vyrobit si něco na zahradu vlastníma rukama, najdete v této knize návody krok za krokem na výrobu i renovaci nábytku

i jiných zajímavých předmětů. Můžete podle nich vyrobit stůl, zahradní houpačku nebo malý sklopný stolek, případně opravit dřevěný či kovový zahradní nábytek. Něco ušetříte a ještě budete mít radost z vlastní šikovnosti. Někdy stačí opravdu jen trochu přiložit ruku k dílu!

Opravovat, nebo vyrobit

Pro rozhodnutí, zda renovovat, nebo vyrábět nábytek nový, pomůže zjištění stavu starého zařízení. Pokud na nábytek nebo posezení několik let přšelo a přes zimu ho nikdo nezakrýval, může být poškození dřeva takové, že už ho ani obroušení a nový nátěr nezachrání. Pokud má jen špatný vrchní nátěr nebo oprýskaný lak a konstrukce je dobrá, postačí dřevo obrousit. Občas je třeba jen opravit zavětrovací klín nebo trnož či zpevnit rozviklané nohy. Starý opravený nábytek má své kouzlo. Zrenovovat můžeme i lavici nebo „štokrdle“ po babičce, na které máme krásné vzpomínky. Bude nám pak ještě mnoho let připomínat, jak nás houpala na kolenou.

Výhodou zahradního nábytku je, že ho je většinou možné snadno demontovat a rozebrat. To velmi usnadní jeho renovaci. Je možné ho rozložit na jednotlivé díly,

které pak snadno opracujeme. Ideální je materiál tak silný, že jej můžeme oživit a omladit ohoblováním nebo obroušením pásovou bruskou. U hoblování, kde úběr materiálu činí několik milimetrů, dosáhneme rychle odstranění starého oprýskaného povrchu a obnovení původní krásy dřeva. Nezapomeňte, že ztenčením materiálu se mohou některé rozměry nebo spoje drobně změnit. Zahradní nábytek je většinou vyroben z jednoduchých hranolkových konstrukcí spojených s opracovanými fošnami. U lavic a židlí je také důležité dodržet správný úhel záklonu opěradla. U stolů nebo lavic může být kostra i z kovu. Tu je možné také snadno zrenovovat obroušením a aplikací vhodného nátěru a doplněním novými dřevěnými nebo plastovými prkny.

Nový nábytek

Jednoduchý zahradní nábytek si snadno vyrobíme i sami. Postačí základní nářadí a vhodný materiál. Inspiraci můžeme najít na internetu, u souseda či v obchodě. Můžeme ho vymyslet a vyrobit podle vlastního návrhu, i když někdy není nutné objevovat již vymyšlené. Základem u výroby nábytku jsou správné poměry velikostí. Sedák a stolová deska musejí být ve správné výšce, aby stůl nebo lavice byly stabilní a nikdo se s nimi nepřevrhl. Správné rozměry získáme přeměřením našeho domácího nábytku, jsou rovněž uvedeny v jednotlivých návodech.

Zahradní hřiště nebo domek na nářadí

Pobyť na zahradě si můžeme zpříjemnit nejen pergolou, ale i zahradním domkem, který může sloužit dětem jako chatka nebo úložný prostor na nářadí. Pro děti můžeme z hranolků postavit jednoduché hřiště a prolézačku. Dětských hřišť je mnoho, ale to na vlastní zahradě je stejně nejlepší. Můžeme koupit stavebnici, nebo se nechat inspirovat a poskládat si hřiště vlastní. Pak jej stačí doplnit zakoupenou klouzačkou.

Zahradní nábytek: výroba, údržba a renovace

Nářadí, které budeme potřebovat

Při renovaci nebo výrobě zahradního nábytku se omejdeme bez složitých a velkých strojů. Vystačíme si se základním ručním nebo elektrickým nářadím. Z ručního vybavení kromě toho nejobvyklejšího (jako jsou kladívko, palice, šroubováky, vrtáky) využijeme vodováhu, metr, úhelník a ruční pilku. Z elektrického nebo akumulátorového nářadí pak (kromě nepostradatelné vrtačky a akušroubováku) především přímočarou nebo kotoučovou pilku. Velkým pomocníkem (především při renovaci) je pak pásová nebo vibrační bruska. Při výrobě více stejných dílů a krácení na délku je vhodná i zkracovací pila. U většiny

návodů najdete odkaz na tabulku (na stranách 76–79), v níž bude kromě potřebného konstrukčního a spojovacího materiálu uvedeno i potřebné nářadí.

Povrchová úprava

Aby nábytek dlouho vydržel, musíme se o něj starat. Vysoce namáhané povrchy nábytku určeného do exteriéru je nejlepší ošetřit některou z následujících druhů nátěrových hmot: rozpouštědlovými polyuretanovými dvousložkovými, olejovými vytvrzenými UV zářením, olejovo-voskovými, olejovými, syntetickými a silnovrstvými lazurami. Vždy

Zahradní nábytek: výroba, údržba a renovace

je třeba natíraný povrch očistit, opravit případné vady, přebrousit smirkovým papírem (číslo 150 až 240). Pak nanese první vrstvu nátěrové hmoty a necháme zaschnout. Po dalším přebroušení (papír číslo 280 až 320) nanese druhou vrstvu, kterou necháme před dalším zpracováním zaschnout 24 hodin.

Pro lepší životnost nábytku používáme nátěrové hmoty určené pro venkovní použití, se zvýšenou odolností proti vlhkosti a houbám. Kazy materiálu vyspravíme pomocí tmelu ve stejném odstínu, jaký má dřevo. Větší poškození nebo vypadlé suky pak můžeme opravit odvrtáním a vlepením zátky.

Námořnický stůl

Posezení na zahradě si rády užijí i děti – a pokud by k tomu ještě měly svůj vlastní stůl, určitě budou spokojené dvojnásob. Kromě svačiny si mohou u stolu třeba zahrát karty nebo pexeso.

Konstrukce stolu spojeného s lavicemi vychází z klasické sestavy pro dospělé, jen rozměry jsou upraveny na míru menším dětem. Rozměry snadno přizpůsobíme podle věku dětí.

Zahradní nábytek: výroba, údržba a renovace

1 Inspirací pro výrobu byl starší dětský stůl, který se nám líbil na návštěvě u kamarádů. Velikostí i konstrukcí je určen pro děti do věku šesti až sedmi let.

2 Stůl není materiálově náročný. Na výrobu použijeme silnější palubky, které na hoblovcích zbavíme perla a drážky. Využít můžeme i zbytky prken a latí z dílny.

3 Budeme potřebovat akumulátorovou vrtačku, přímocharou nebo ruční pilku, brusku, úhelník, metr, tužku, modrou a bílou barvu na dřevo.

4 Připravená prkna jsme porovnali se starým stolem. Výšky a délky odpovídají, což je důležité pro dobré sezení a poměr výšek mezi stolem, sedákem a zemí.

5 Naše prkna jsou užší, bude jich tedy zapotřebí o dvě více. Mezery mezi nimi budou menší – stůl bude díky tomu vypadat odlehčeně.

6 Na lavici místo tří užších využijeme dvě širší prkna. Počet prken na stůl přizpůsobíme dostupnému materiálu. Musí však být dostatečně únosný.

Námořnický stůl

7 Konce prkének zakrátíme na přesný rozměr a délku pomocí přímočaré pilky, zakrácení si přesně označíme úhelníkem a tužkou.

8 Nohy stolu a boční podpěry desky je potřeba zakrátit pod úhlem 45°. Na latku narýsujete čtverec a vyznačíte jeho úhlopříčku.

9 Přímoučarou pilkou s ostrým plátkem pak pomalu provedeme šikmé řezy. Tím budou nohy a podpěra stolové desky připraveny.

10 Vibrační bruskou nebo smirkovým papírem na špalíčku pak všechny díly obrousíme. Nezapomeneme ani na mírné stržení hran a konců prkének.

11 Pro barevnou povrchovou úpravu jsme vybrali venkovní modrou a bílou barvu. Díly natřeme dvěma vrstvami ještě před složením konstrukce.

12 Stolek je v námořnickém stylu. Díly si pro lepší představu rozložíme, abychom natřeli správný počet kusů bíle a modře.

Zahradní nábytek: výroba, údržba a renovace

13 Pomocí vratových šroubů o průměru 6 mm a délce 50 mm nosnou kostru spojíme. Otvory předvrtáme a hlavy šroubů doklepeme do materiálu.

14 Z druhé strany šrouby pevně dotáhneme. Použijeme širokou podložku a matku. Dotážením se hlava šroubu pevně zakusne do materiálu.

15 Po sestavení druhé konstrukce obě spojíme pomocí zavětrovacích vložených lubů. Použijeme vruty do dřeva se zápusťnou hlavou 4 × 60 mm.

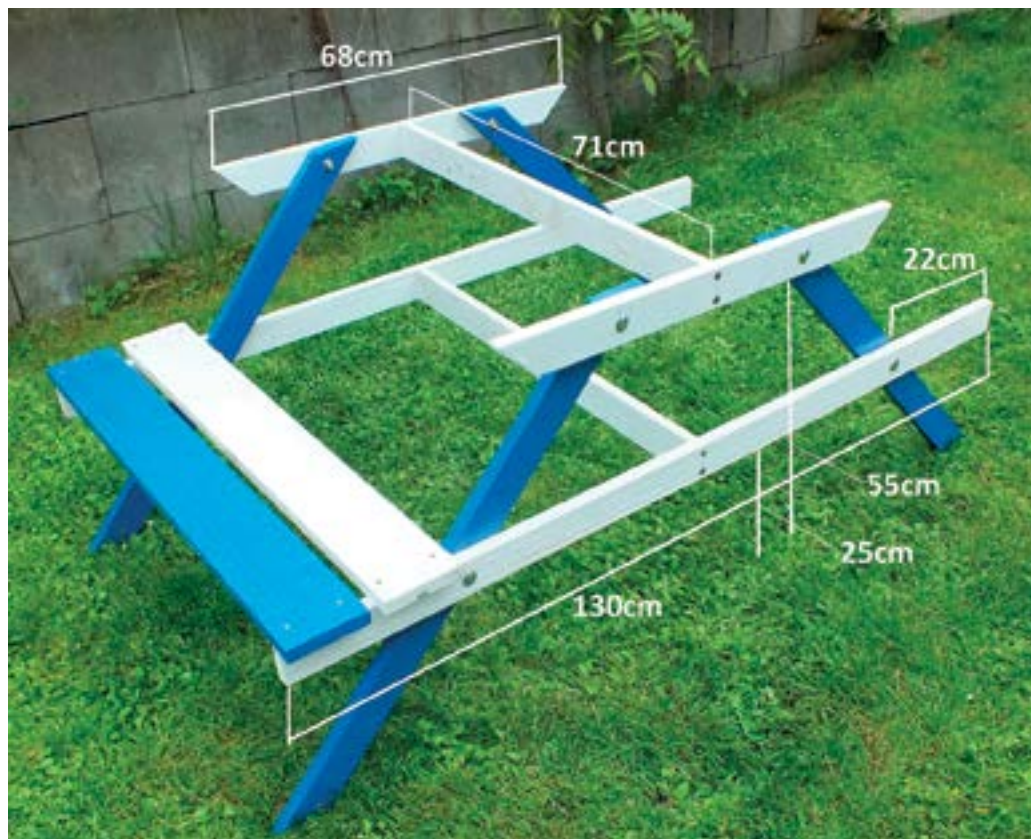
16 Na konstrukci začneme připevňovat lavicové díly. Přesah na stranách sezení musí být stejný. Na každou stranu použijeme dva vruty 4 × 50 mm.

17 Díly na stůl připevníme nejprve na kraje a doprostřed. Můžeme si pak rozpočítat spáry zbylých dílů. Otvory pro vruty předvrtáme.

18 Po dokončení stolku znovu dotáhneme matky vratových šroubů a vše překontrolujeme. Hlavy vrutů musejí být zapuštěny a nesmějí nikde vyčnívat.

Kratší díly na boky seřízneme z obou stran tak, že je šikmo k jedné straně zakrátíme o 5 cm, delší rozměr bude 68 cm, kratší 58 cm. Nohy seřízneme o cca 5 cm pod úhlem 45° na opačných stranách tak, aby na koncích byly šikminy podle obrázku.

Tip

Tento typ lavičového stolu se používá v zahrádkách u restaurací, na táborech nebo v soukromých zahradách. Úpravou a zvětšením rozměrů a použitím silnějšího materiálu jej můžeme vyrobit i pro dospělé. Použijeme delší vruty a větší průměr vratových šroubů. Doprostřed stolu (ale mimo středovou podporu desky stolu) můžeme vykrúžovací pilkou nebo větším plochým vrtákem vyvrtat otvor pro vložení slunečníku.

Zahradní houpačka pro celou rodinu

Představte si letní prázdninový den, pokročilou hodinu, kdy je už pozdě na zahradě cokoli začínat, protože se za chvíli zešeří... A vy si hovíte na houpačce, ponořeni v květinové vůni, která se s večerem stává intenzivnější, tak trochu se pohupujete a báječně relaxujete. Houpačky prý nejvíce milují děti, ale tato velká unese i celou rodinu.

Rozpis materiálu najdete v tabulce na straně 76.

Zabradní houpačka pro celou rodinu

1 Na houpačku budete potřebovat smrkové nebo borové hranolky o průřezu 10 × 10 cm. Pomocí metru a úhelníku si je přesně naměříte.

2 Ke kráčení použijte kotoučovou pilu. Když vám její prorez nebude stačit, proveďte řez i z druhé strany, nebo jej dokončete ruční pilkou.

3 Aby konstrukce houpačky pevně držela a unesla horní hranol s houpačkou, proveďte v horním X spoji přeplátování.

4 Hranolky položte na sebe pod potřebným úhlem a 25 cm od vrchu je do sebe zapusťte. Z každého odeberte polovinu materiálu.

5 Hranolky tvořící boční X mají délku 210 cm, spodní bezpečné rozkročení je 170 cm. Do horní části X zapusťte příčný hranolek dlouhý 240 cm.

6 Úhly vložených zavětrovacích hranolků seřízněte podle rozkročení stojin houpačky. Zadní má délku 200 cm. Dlouhými vruty je pak spojte.

Zahradní nábytek: výroba, údržba a renovace

7 Horní hranolek má na každé straně přesah 10 cm. Zadní zavětrování tak bude o 20 cm a dvakrát silu hranolek menší: tedy 200 cm.

8 Na přesah horního hranoleku upevníte stříšku. Tu tvoří sešroubovaný rám z latí pobity palubkami. Proti dešti ji chrání šindel.

9 Samotná houpačí lavice je vyrobena ze dvou laťových rámu. Sedák má čtyři dlouhá prkna podél, opěradlo jedenáct prken napříč. Latě mají profil 5 × 7 cm.

10 K sešroubovanému rámu jsou prkna sedáku a opěraku připevněna pomocí vrutů do dřeva se zápusťnou hlavou. Hotovou lavici před natřením obrušte.

11 Stejně tak přebrouste celou houpačku a lehce zaoblete ostré hrany. Pak ji natřete kvalitním lazurovacím lakem pro venkovní použití.

12 Nejlepší je – protože lavička bude venku – využít nátěr s ochranou proti plísním a dřevokazným houbám, a to ve dvou až třech vrstvách.

Zabradní houpačka pro celou rodinu

13 Pro zavěšení lavičky na konstrukci houpačky použijte svařovaný řetízek. Ten je ve spodní části uchycen v opěráku a sedáku lavice.

14 K uchycení řetízku s karabinou využijte oko se závitem, který prošroubujete skrz hranol a zajistíte matkou, nebo houpačkový hák.

15 Na uchycení jsme použili vratový šroub o průměru 8 mm s matkou a velkou podložkou. Délkou řetízku se reguluje i záklon lavičky.

16 Mezi sedákem a opěrákem je pro pohodlné sezení mírný záklon 10 %. Spoje obou částí jsou zkoseny hoblíkem.

Tip

Lavička má jednoduché područky přišroubované ze spodní části prken tvořících sedák a opěrák. Výška područky od lavičky je 25 cm. Pohoupání na lavičce tak bude ještě o něco příjemnější. Šířka samotné houpačí lavičky je z každé strany o 10 cm menší než šířka samotné konstrukce nosného áčka, tedy 180 cm.

Zahradní stůl

Zahradní stůl pro příjemné posezení na zahradě ve stínu stromů si samozřejmě můžete koupit, jste-li ale alespoň trochu šikovní a chcete sedět u „svého“ stolu, můžete si jej snadno vyrobit.

Na výrobu stolu jsou vhodná borová prkna, která díky vysokému obsahu pryskyřice déle odolají nepřízní počasí. I když stůl opatříte voděodolnou lazuroou nebo barvou, je vždy dobré jej na zimu schovat, déle pak vydrží. Pokud chcete po nějakém čase nátěr obnovit, je vhodné původní lazuru či barvu obrousit pásovou vibrační bruskou a smirkem, nebo stůl zbavit starého nátěru louhováním, a teprve pak jej opatřit novou povrchovou úpravou.

Rozpis materiálu najdete v tabulce na straně 77.